

kanismerne og spørgsmålet om overholdelse af Kyoto-protokollen.

Den syvende partskonference (COP7) blev afholdt i Marrakesh i november 2001. Partskonferencen færdiggjorde på baggrund af den politiske aftale fra Bonn de juridiske tekster om udmøntningen af protokollens bestemmelser. Herefter var parterne enige om, at protokollen nu var klar til at blive ratificeret.

Præsident Bush fremlagde USA's nye klimastrategi i februar 2002. Strategien sigter mod en reduktion af USA's emissionsintensitet, dvs. udledningerne af drivhusgasser i forhold til den økonomiske vækst (BNP), på 18% i 2012. Strategien indeholder imidlertid ikke en forpligtende målsætning for USA's faktiske udledninger af drivhusgasser. USA sigter dermed ikke mod at leve op til USA's reduktionsmålsætning på 7% i Kyoto-protokollen eller Klimakonventionens stabiliseringsmålsætning for industrilandene. USA er stadig part til Klimakonventionen.

Den ottende partskonference (COP8) afholdes i New Delhi i oktober 2002 under dansk EU-formandskab. De væsentligste temaer forventes at være status for parternes ratifikation af Kyoto-protokollen, en række udestående spørgsmål om anvendelsen af Clean Development Mechanism samt en første drøftelse af forhandlingsprocessen vedrørende parternes reduktionsforpligtelser efter 2012, herunder især det kontroversielle spørgsmål om udviklingslandenes kommende forpligtelser.

3. Protokollens indhold

Artikel 1 - Definitioner

Artikel 1 indeholder en række definitioner af de anvendte termer i protokollen.

Artikel 2 - Virkemidler

Artikel 2 indeholder eksempler på virkemidler, som skal iværksættes eller udvikles yderligere for at målsætningen om emissionsbegrænsning skal kunne opnås. Der er i teksten udpeget 8 områder, som anses for at være særligt relevante: Forøgelse af energieffektiviteten, beskyttelse og forbedring af dræn/optag og reservoarer for drivhusgasser, fremme af bæredygtig praksis inden for landbruget, fremme af vedvarende energi, afvikling af subsidier, generel fremme af emissionsbegrænsning, begrænsning af transportsektorens emissioner samt begrænsning af emission af metan fra relevante sektorer. Desuden indeholder artiklen bestemmelser om internationalt samarbejde for at forøge virkemidlernes effekt, og for at forfølge mulighederne for at begrænse emissionerne fra international fly- og skibstrafik.

Artikel 3 - Kvantitativ målsætning

Artikel 3 indeholder målsætningen for de industrialiserede lande om at reducere deres emissioner af drivhusgasser med mindst 5 pct. under 1990-niveauet regnet som gennemsnit over forpligtelsesperioden 2008-12. Derudover indeholder artiklen bestemmelser om modregning af CO₂-dræn/optag (sinks) i landenes emissioner, fleksibilitet over for de central- og østeuropæiske lande og mulighed for at vælge 1995 som basisår for industrigasserne HFC, PFC og SF₆. Endelig angiver artiklen, at parterne skal have gjort påviselige fremskridt senest i 2005, og at der skal påbegyndes forhandlinger om forpligtelser for efterfølgende perioder mindst 7 år før udgangen af den forudgående forpligtelsesperiode.

Artikel 4 - Fællesskabsopfyldelse

Artikel 4 indeholder bestemmelser om, at flere lande kan gå sammen om at opfylde målsætningen i artikel 3. Denne artikel gør det muligt for fællesskaber som EU at opfylde medlemslandenes målsætninger samlet. Artiklen indeholder en bestemmelse om, at såfremt fællesskabet ikke lever op til de totale, fælles emissionsforpligtelser, så er både medlemsstaterne og fællesskabet ansvarlige.

Artikel 5, 7, 8, 10 og 11 - Overvågnings-, rapporterings- og andre generelle forpligtelser

Artikel 5 indeholder bestemmelser om, at parterne senest i 2007 skal have etableret et nationalt overvågningssystem for emissioner af drivhusgasser med årlige emissionsoversigter, samt at oversigterne skal baseres på de retningslinier, der er udarbejdet af FN's klimapanel, IPCC.

Artikel 7 pålægger bl.a. Annex I landene, at deres årlige emissionsoversigter indeholder den information, der er nødvendig med henblik på at sikre, at målsætningen i artikel 3 bliver overholdt.

Artikel 8 angiver, at de informationer, der indsendes i henhold til artikel 7, skal vurderes af eksperter, som udpeges blandt repræsentanter fra klimasekretariatet, parterne og relevante internationale organisationer.

Artikel 10 indeholder en række generelle forpligtelser, som påhviler alle parter til protokollen, herunder forbedring af emissionsopgørelser, iværksættelse af nationale programmer for begrænsning af emissionerne af drivhusgasser og tilpasning til klimaændringerne, samarbejde om overførsel af teknologi til især udviklingslandene, videnskabeligt samarbejde for at reducere usikkerheder om klimaberegningerne samt udvikling af undervisningsprogrammer og kapacitetsopbygning.